

Csatornaazonosítók a Magyar Zenetévében

a DLA előadás tézisei

M. Tóth Géza

Mestermunkám egy viszonylag fiatal, keveset publikált animációs műfaj példákkal illusztrált feldolgozása. A televíziós csatornaazonosító, azon belül is a sztori csatornaazonosító a „televíziós hirdetés” típusú feladatok közé tartozik, de aránylag nagy szabadságot enged az animációs tervező számára. A csatornaazonosító tervezése során rendkívül sok megrendelői igényt kell figyelembe venni, az elvárások szabta szűk határok között azonban ebben a műfajban mégis kivívható annyi mozgástér, ami a produkciókat egyéníthető karakterűvé, így egyéni alkotóként is vállalhatóvá teszi. A Magyar Zenetévének a kezdetektől 12 szériában, sorozatonként 8-10 animációs csatornaazonosítót, tehát lényegében ennyi rövid, animációs filmet terveztem és készítettem el.

Az ID formailag sokban hasonlít a reklámhoz. A néző figyelmének megragadása, a látvány feszes ritmusú, intenzív időbeli strukturálása, a közérthető televíziós ikonográfia alkalmazása mind rokonítják a két műfajt. Az ID azonban elsősorban nem informálni akar, illetve nem egyetlen terméket vagy szolgáltatást kíván eladni. Ezért a rekláménál nagyobb szabadságot enged mindazoknak a kreatív képi, dramaturgiai és hang megoldásoknak, amik hozzájárulnak a nézők érdeklődésének felkeltéséhez, és a tévécsatorna által képviselt tematika és értékrend megjelenítéséhez.

A sztorira épülő csatornaazonosítók központjában a tágan értelmezett történet áll. Elsősorban ennek egyszerre érthető, követhető és logikus, ugyanakkor meglepő és váratlan volta alapján lehet a tervet, illetve magát az elkészült munkát értékelni. A sztori ID-k ilyen módon rokoníthatók a többi narratív mozgóképes műfajjal, illetve azok kommunikációs technikájával. A sztori-ID felépítésének szempontjait értelemszerűen a történetnek érdemes alárendelni, ez határozza meg a grafikai stílust, a dramaturgiát, a mozgás stílusát és a hangot is.

Az egyetem animáció szakirányának tervezési feladatai és feladatsorai arra a szemléletre alapulnak, amely - az alkotó személyétől bizonyos szempontból függetlenül - a vállalható szakmai minőségű produkciók kiszámítható, tervezhető, „kikényszeríthető” jellegét hangsúlyozza.

A hallgatóknak a tervezés folyamán, függetlenül attól, hogy az elkészítendő feladat milyen típusú, és milyen társadalmi vagy művészi presztízssú animációs munkát modellál, figyelembe kell venniük a munka feltételezett megjelenésének sajátosságait, a bemutatás helyét, időpontját, gyakoriságát, médiumát, formáját, kulturális és nyelvi közegét és közönségét. Az animációs technika, stílus és technológia kiválasztásában vagy kialakításában maximálisan érvényesülniük kell azoknak a szempontoknak, amelyek a nézők elérését, a tartalom, a gondolat, esetleg a kereskedelmi célú üzenet, információ, termék kommunikálását a lehető legjobb hatásokkal szolgálják.

Beszámolómban a Magyar Zenetévé számára készített animációs sorozatokból vett példákon keresztül bemutatom a televíziós csatornaazonosító műfaját. A műfaj feldolgozásának, és a munkáim tervezési logikájának az ismertetésével pedig egy alkotói és tanári gondolkodásmódot igyekszem modellezni.